

OSNOVNA ŠOLA SPODNJA ŠIŠKA

Gasilska ulica 17, 1000 Ljubljana

ZGODBE TURIZMA

Zaplešimo v Ljubljani –

Po sledih Povodnega moža

MENTORICA:

ANDREJA RUDAŠ, prof. zgodovine

AVTORJI:

ELA BOLČIN, 8. A

NEŽA DVORŠČAK, 8. A

MAŠA MERELA, 8. A

AŽBE ŽIBERT, 7. B

LJUBLJANA, januar 2015

KAZALO

POVZETEK	3
1 UVOD	4
2 TURISTIČNI PROJEKT	5
3 PREDSTAVITEV VLOGE TURISTIČNO INFORMATIVNEGA CENTRA LJUBLJANA.....	15
4 TRŽENJE IN PROMOCIJA.....	15
5 ZAKLJUČEK.....	17
6 LITERATURA IN VIRI.....	18

ŠOLA: OSNOVNA ŠOLA SPODNJA ŠIŠKA, Gasilska ulica 17, 1000 Ljubljana

telefon: 01/505 74 47 faks: 01/505 52 22

e-mail: o-spsiska.lj@guest.arnes.si spletna stran: www.ossiska.si

**NASLOV PROJEKTNE NALOGE: ZAPLEŠIMO V LJUBLJANI – PO SLEDEH
POVODNEGA MOŽA**

Avtorji:

1. Ela Bolčina, ela.bolcina@gmail.com, 8. a
2. Neža Dvorščak, dvorscak.neza@gmail.com, 8. a
3. Maša Merela, masa.merela@gmail.com, 8.a
4. Ažbe Žibert, azbe.zibert@gmail.com, 7. b

Mentorica:

Andreja Rudaš, prof. zgodovine

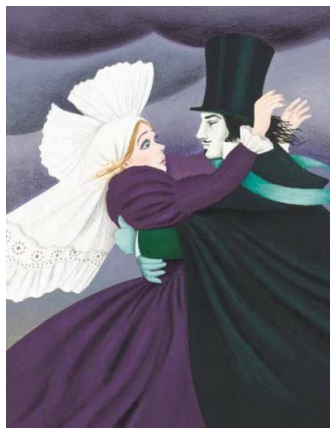
POVZETEK

Zgodba o Povodnem možu buri našo domišljijo odkar smo zanjo slišali. Iz tega razloga smo se odločili organizirati dogodek, ki bi popestril turistično ponudbo v Ljubljani in v središče postavlja zgodbo o Povodnem možu. Menimo namreč, da potencial te zgodbe ni dovolj izkoriščen v turistične namene. V času izvajanja projekta bomo tesno sodelovali s TIC Ljubljana, ki nam bo po predhodnem izobraževanju o literarni zgodovini Ljubljane pomagal tudi pri promociji tega dogodka. Slednjega bi izpeljali prvo soboto v juliju, tako kot o tem poročajo viri. Zamislili smo si sprehod po centru Ljubljane s postajami na lokacijah, ki imajo opraviti s Prešernom, Valvasorjem in z zgodbo o Povodnem možu. Preko zanimivih in šaljivih zgodb, plesov in kulinarike iz 19. stoletja bi popestrili vroč poletni dan obiskovalcem dogodka.

Ključne besede: Povodni mož, France Prešeren, Valvasor, Ljubljana, ples

1 UVOD

Zgodbe o Povodnem možu burijo domišljijo ljudi od kar vemo zanje, zato ni čudno, da se ne redko poraja vprašanje ali so Povodni možje res obstajali ali ne. Slovensko slovstvo je obogateno s številnimi legendami o Povodnih možeh, ki bivajo v različnih slovenskih vodah - rekah in jezerih.¹ Na tej motiviki so gradili prenekateri slovenski avtorji, med njimi tudi naš največji slovenski pesnik, France Prešeren. Njegova pesnitev govori o Povodnem možu, ki je ugrabil Urško in z njo zaplesal v reko Ljubljanico. Prešeren je ob pisanju Povodnega moža snov črpal iz Valvasorjevega dela Slava vojvodine Kranjske, kar večina ljudi ne vé, a ker je zgodbo lično oblikoval v balado je prav po njegovi zaslugi marsikateri Slovenec slišal zanjo.

Slika 1: Povodni mož in Urška²

Menimo, da potencial te tematike ni dovolj izkoriščen, saj poleg poletnega sprehoda Povodnega moža in Urške na hoduljah, ni nobenega dogodka v Ljubljani, ki bi se navezoval na to zgodbo. Iz tega razloga smo se odločili, da oblikujemo nov turistični produkt, ki bo konkuriral izpostavljeni Legendi o Argonavtih in o ljubljanskem zmaju.³ Naš turistični produkt smo naslovili Zplešimo v Ljubljani – po sledih Povodnega moža. Pri oblikovanju slednjega smo imeli v mislih zlasti idejo o oživitvi ljubljanskega mestnega jedra, s čimer bi v našo prestolnico privabili čim več ljudi, tako Slovencev kot turistov. Osredotočili smo se na ples, ki je rdeča nit našega dogodka. Poleg slednjega je prireditev obogatena tudi z glasbenimi, gledališkimi in s kulinaričnimi vložki. Dogodek je s tega vidika kulturna prireditev, ki z dobro promocijo privabi številne radovedneže k bregovoma reke Ljubljanice in popestri vroč poletni dan slehernemu obiskovalcu.

¹ V vodah naj bi po legendah sodeč prebivala skrivnostna stara bitja, med drugimi tudi Povodni možje. Obstaja kar nekaj legend o njih: Povodni mož v Ljubljani, Povodni mož v Krki, Povodni mož v Cerkniškem jezeru, Gestrin – Povodni mož v Muri itn. Več o tem glej v: Kunaver, D. in Lipovšek, B. (2005). *Najlepši slovenski miti in legende*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

² http://www.emka.si/img/product/2t_2012/povodni-moz3.jpg

³ Legenda o Argonavtih se omenja pri turističnih vodenjih po Ljubljani, pri pouku v šolah, na razstavah po muzejih, pri video predstavitev mesta, na raznih prireditvah itn. Ob tem se poudarja tudi zmaja, ki naj bi ga ubil vodja Argonavtov, grški junak Jazon. Zmaj je izpostavljen v ljubljanskem grbu in na Zmajskem mostu, in iz tega razloga močno sooblikuje ljubljansko turistično ponudbo, medtem ko se zgodba o Povodnem možu ne izpostavlja.

2 TURISTIČNI PROJEKT

Naš turistični produkt smo si zamislili kot dogodek, ki povezuje več področij: izobraževanje, ples, kulturo in kulinariko. Časovni okvir za pripravo in izvajanje projekta je pet mesecev, sama izvedba pa bi bila prvo soboto v mesecu juliju. Po oblikovanju turistične naloge jo bomo predstavili na turistični tržnici in sproti načrtovali dejansko izvedbo tega turističnega projekta. Pri tem se povezujemo z društvi in institucijami, ki nam pomagajo pri izvajanju dogodka: Akademska folklorna skupina France Marolt,⁴ Turistično informativni center Ljubljana, Občina Ljubljana in Glasbena akademija v Ljubljani.

Pod mentorstvom izkušenih folkloristov AFS France Marolt se skupina učencev naše šole uči folklornih plesov značilnih za obdobje, v katerem je živel France Prešeren. Ples je osrednji element našega dogodka. Vaje se izvajajo tedensko, pred samim dogodkom pa se bo izvedla še generalka. V času načrtovanja dogodka nam bo pri trženju pomagal TIC Ljubljana, ki nam bo poleg tega (z vodenjem po mestu) podal tudi bolj podroben uvid v literarno zgodovino Ljubljane. Občina Ljubljana nam bo omogočila izvedbo projekta v prestolnici, Glasbena akademija pa bo sodelovala s fanfarami v enem izmed prizorov.

2.1 ČASOVNICA

10.00–10.50: Kongresni trg

10.00–10.10: zbor na Kongresnem trgu, nagovor župana g. Zorana Jankoviča

10.10–10.4: voditelj dogodka (zgodbe o Prešernu, ki se navezujejo na Kongresni trg in predstavitev folklornih plesov), 2 plesa

10.40–10.50: pomik do Prešernovega trga

10.50–10.55: Prešernov trg

10.50–11.30: voditelj dogodka (zgodbe o Prešernu, Juliji in spomeniku), recitiranje
Zdravljice v različnih jezikih, 3 plesi

11.30–11.45: pomik do Valvasorjeve hiše na Starem trgu

⁴ Plesna skupina ima svoj sedež na Kongresnem trgu 1, v prostorih Kazine, kjer so se že v Prešernovih časih odvijale plesne zabave. Študentsko folklorno skupino je leta 1948 ustanovil etnomuzikolog France Marolt. Od ustanovitve dalje ima skupina nalogo, da poustvarja slovensko ljudsko plesno izročilo in ga predstavlja javnosti. Poleg nastopov ponujajo tudi plesne delavnice in iz tega razloga smo se odločili za sodelovanje. Glej tudi: <http://www.marolt.si>

11.45–13.00: Stari trg

11.45–11.55: voditelj (zgodba o Valvasorju)

11.55–12.00: premik do vodnjaka na Starem trgu

12.00–12.05: trobente na balkonu Akademije za glasbo

12.05–12.30: recitiranje in uprizoritev Povodnega moža

12.30–13.00: trenutek presenečenja (nastop motorista) in pogovor z Andrejem

Rozmanom Rozo

13.00: zaključek prireditve in pogostitev na stojnicah

2.1.1 KONGRESNI TRG

Celotna prireditev se bo začela na Kongresnem trgu z nagovorom župana, gospoda Zorana Jankoviča, ki bo izpostavil pomembnost vloge tovrstnih dogodkov za ožvitev mestnega jedra Ljubljane. Po njegovem govoru bo besedo prevzel voditelj - učenec, ki povezuje celoten dogodek. Predstavil bo turistični produkt, njegovo nastajanje in namen ter potek prireditve. Voditelj bo poudaril zgodovinski pomen Kongresnega trga, pri čemer bo izpostavil določene zgradbe, ki so povezane s Prešernovim življenjem: Kazina, gostilna Pekel in uršulinska cerkev.

Slika 2: Kazina sredi 19. stoletja⁵

Povedal bo, da je Prešeren rad zahajal v Kazino, kjer so se izobraževali in predvsem zabavali ljubljanski meščani. Tukaj se je odvijalo središče družabnega življenja

⁵ Stopar, I. (1996). *Ljubljanske vedute*. Ljubljana: Arterika.

ljubljske elite. Prešeren je tukaj srečeval mnoge prijatelje in sodelavce, še zlasti pa je sem hodil gledat Primičevo Julijo.⁶

Na drugi strani Kongresnega trga se je nahajala enonadstropna stavba z vhodom z Vegove ulice, kjer je bila gostilna Pekel, v katero je Prešeren prav tako rad zahajal in tam ostajal do ranih jutranjih ur.⁷ Enkrat si je privoščil celo precej nespodobno dejanje, ko je s kredo na vrata uršulinskega samostana ob Kongresnem trgu napisal sledeče verze:⁸

Do zdej ste b'le še d'vice,
do zdej še niste dale,
do zdej ste jo imele
zato le, da ste scale.

Slika 3: Kongresni trg 1836. Pogled iz današnje Filharmonije.⁹

Voditelj dogodka bo povedal, da je Prešeren rad pisal zbadljivke in pikre na račun dotičnih ljudi. Povedal bo, da je tudi pesem Povodni mož, ki je osrednja pesem te prireditve - nastala kot kritika na račun Zalike Dolenčeve, ki ga je zavrnila. Prešeren tako napiše balado o razuzdani Zaliki, (v pesmi je to Urška), ki jo na plesu ugrabi Povodni mož.¹⁰

Voditelj bo nato izpostavil pomen plesa za to prireditev in bo gledalce seznanil s tem, da je meščanska družba 19. stoletja zavračala dvorske parne plesne in v plesnih dvoranah ohranila le četvorko in kontredanso.¹¹ Oba plesa bodo, pod mentorstvom AFS France Marolt, odplesali učenci naše šole. Po plesu bo krenila povorka do Prešernovega trga.

⁶ Košič Humar, K. in Pinterič, J. (2012). *Kongresni trg*. Ljubljana med nostalgijo in sanjami. Revija za domoznanske vsebine. Št. 1/2. Str.: 35. Glej tudi: http://www.inz.si/zgodovina_stavbe_kazina.php

⁷ Ibid. Str.: 18.

⁸ <http://www.mojnet-si.net/html/preseren.html>

⁹ Stopar, I. (1996). *Ljubljanske vedute*. Ljubljana: Arterika.

¹⁰ http://www.centerslo.net/files/file/ssilk/ssilk_42_zbornik.pdf

¹¹ <http://www.dbus.si/files/obvestilo%20slo.pdf> in <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-FTDNIPV9>

2.1.2 PREŠERNOV TRG

Na Prešernovem trgu se bo voditelj prireditve postavil pred kip Franceta Prešerna in povedal več o Prešernovem življenju in njegovem odnosu do Primičeve Julije. Slednja je živel v prvem nadstropju, za peterico oken bližnje hiše, na današnji Wolfovi ulici 6. Na pročelje sosednje hiše so postavili njen doprski kip, ki simbolično zre v smeri kipa velikega pesnika.

Slika 4: Kip Julije Primičeve na Wolfovi ulici 4¹²

Voditelj dogodka pri tem pove nekaj besed o življenju Prešernove pesniške muze¹³ in neuslišane ljubezni. Pri tem izpostavi zlasti vlogo Julijine matere, ki je prepovedala hčeri stike s poetom. Danes Julijin kip simbolično zre v središče Prešernovega trga, proti kipu Franceta Prešerna, ki ji prav tako namenja pogled.

Slika 5: Kip Franceta Prešerna¹⁴

¹² <http://www.rtv slo.si/mmc-priporoca/180-letnica-sonetnega-venca-in-se-neki-pozabljeni-jubilej/330018>

¹³ Že od nekdanj je marsikoga zanimalo, katere Prešernove pesmi so bile posvečene Juliji. To so raziskovali predvsem Avgust Žigon, France Kidrič, Anton Slodnjak, Boris Paternu in drugi. Njihova mnenja so različna. Po Kidričevem mnenju naj bi bili Juliji posvečeni le Sonetni venec, Prva ljubezen, Neiztrohnjeno srce, Zdravilo ljubezni, Ženska zvestoba, Ribič, Je od vesel'ga časa teklo leto, Prekop ter nekateri soneti. Podrobneje glej: http://sl.wikipedia.org/wiki/Julija_Privic

¹⁴ http://www.mladinska.com/fabiani/ste_vedeli

Voditelj dogodka bo nato povedal nekaj zanimivosti tudi o spomeniku Franceta Prešerna. Podstavek je delo slovitnega arhitekta in urbanista Maxa Fabiana, medtem ko je kip nastal izpod rok kiparja Ivana Zajca in bil slavnostno odkrit leta 1905. Pri tem je bila navzoča tudi najmlajša pesnikova hči, Ernestina Jelovškova, tedaj stara 63 let.¹⁵ Nad spomenikom je bilo izrečenih veliko kritik. Še zlasti odmevna je bila kritika škofa Antona B. Jegliča, ki se je iz verskih razlogov zgražal nad golo muzo in zahteval njeno odstranitev izpred frančiškanske cerkve.¹⁶

Slika 6: Gola muza za Prešernovim kipom¹⁷

Voditelj bo povedal, da kritikom ni bilo ugodeno in da je spomenik danes simbolno zbirališče ljudi in eden najlepših motivov ujet v kamere turistov. Ob kulturnem dnevu, 8. februarja, ki je obletnica Prešernove smrti, se vsako leto tukaj zberejo kulturniki, ki pred spomenikom recitirajo Prešernove verze. Na naši prireditvi bo recitirana prva Prešernova spisana balada - Povodni mož.¹⁸

Slika 7: France Prešeren, Povodni mož

¹⁵ Janež, S. idr. (1993). *Slovstveni in kulturnozgodovinski vodnik po Sloveniji. Ljubljana z okolico*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport. Str.: 48.

¹⁶ Ibid. Str.: 49.

¹⁷ <http://starodobnik.net/portal/showthread.php?2266-Pre%C5%A1ernov-dan-8-februar>

¹⁸ Prešeren, F. (2012). *Povodni mož*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

F. Prešeren, POVODNI MOŽ

Od nekde lepé so Ljubljanke slovele,
al lepši od Urške bilo ni nobene,
nobene očem bilo bolj zaželene
ob času nje cvetja dekleta ne žene. -
Ko nárbolj iz zvezd je danica svetla,
narlepši iz deklic je Urška bila.

Mnógtére device, mnógtére ženice
oko je na skrivnem solzé preliválo,
ker Urški srce se je ljubega vdalo;
al ljubih bilo je nji vedno premalo.
Kar slišála moških okrog je slovét,
skušála jih v mreže razpete je ujet.

Je znála obljúbit, je znála odreči,
in biti priljudna, in biti prevzetna,
mladenče unémat, bit staršim prijetna;
modrij in zvijač je bila vseh umetna;
možake je dolgo vodila za nos,
ga stakne nazadnje, ki bil ji je kos.

Na Starem so trgu pod lipo zeleno
trobente in gosli, in cimbale pele,
plesále lepote 'z Ljubljane so cele
v nedeljo popoldan z mladenči vesele;
bila je kraljica njih Urška brhka,
plesáti ni dolgo nje volja bila.

Jih dókaj jo prosi, al vsakmu odreče,
prešerna se brani in ples odlašuje,
si vedno izgovore nove zmišljuje,
že sonce zahaja, se mrak približuje;
že sedem odbila je ura in čez,
ko jela ravnat se je Urška na ples.

Al, ker se ozira, plesavca si zbira,
zagleda pri mizi rumeni junaka;
enacga pod soncam mu ni korenjaka,
želi si plesáti z njim deklica vsaka -
omrežit ga Uršika lepa želi,
zaljubljeno v njega obrača oči.

To videt, mladenič se Urški približa:
"Al hôtla bi z mano plesati?" ji pravi,
"kjer Donava bistri pridruži se Savi,
od tvoje lepote zaslišal sem davi,
že, Uršika zala! pred tabo sem zdaj,
že, Uršika zala! pripravljen na raj!"

To reče in se ji globoko prikloni,
sladkó mu nasmeja se Uršika zala:
"Nobene stopinjice še nisem plesala,
de čakala tebe sem, res je, ni šala -
zatorej le hitro mi roko podaj,
lej, sonce zahaja, jenjuje že raj!" -

Podal ji mladenič prelepi je rôko,
in urno ta dvá sta po pódu zletela,
ko de bi lahké peretnice imela,
bila bi brez trupla okrog se vrtela,
ne vidi se, kdaj de pod noga udar',
plesala sta, ko bi ju nosil vihar.

To videti, drugi so vsi ostrmeli,
od čudeža godcam roké so zastale;
ker niso trobente glasova več dale,
mladenča nogé so trdó zaceptale;
"Ne maram," zavpije, "za gosli, za bas,
strun drugih, ko plešem, zapoje naj glas!"

So brž pridrvili se črni oblaki,
zasliši na nebu se strašno gromenje,
zasliši vetrov se sovražno vršenje,
zasliši potokov derečih šumenje,
pričjóčim po koncu so vstali lasje -
oh, Uršika zala, zdaj tebi gorje!

"Ne boj se, ti Urška! le hitro mi stópi,
ne boj se," ji reče, "ne boj se gromenja,
ne boj se potokov ti mojih šumenja,
ne boj se vetrov mi prijaznih vršenja;
le urno, le urno obrni peté,
le urno, le urno, ker pozno je že!"

"Ah, majhno postojva, preljubi plesavec!
de jaz se oddahnem, de noga počije."
"Ni blizo, ni blizo do bele Turčije,
kjer v Donavo Sava se bistra izlije;
valovi šumeči te, Urška! želé,
le úrno, le urno obrni peté!" -

To reče, hitreje sta se zasukála,
in dalje in dalje od pôda spustila,
na bregu Ljubljance se trikrat zavila,
plesáje v valove šumeče planila.
Vrtinec so vidli čolnarji dereč;
al Uršike videl nobeden ni več.

Pesem bodo recitali učenci z OŠ Spodnja Šiška. Sprva se bo pesem odrecitala v celoti, v slovenskem jeziku, nato bo sledila recitacija pesmi v različnih jezikih, in sicer tako da se vsak verz pesmi pove v drugem jeziku. V knjižnici smo našli prevode Povodnega moža v: angleščini, nemščini, francoščini, srbohrvaščini, španščini, ruščini, italijanščini in madžarščini.¹⁹

Voditelj prireditve bo izpostavil pomen znanja jezikov v današnjem času in veličino Prešerna, katerega pesmi so prevedene v številne jezike. Nato bo napovedal nastop učencev, ki bodo znova odplesali tri plese značilna za obdobje 19. stoletja: valček, polko in mazurko.²⁰ Po tem bo voditelj prireditve povabil udeležence, da se mu pridružijo na poti proti Valvasorjevi rojstni hiši na Starem trgu, saj je Prešeren motiviko za pisanje Povodnega moža črpal iz znamenite Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske.

2.1.3 STARI TRG - VALVASORJEVA HIŠA

Povorka se bo od Prešernovega trga vila po Stritarjevi ulici, mimo mestne hiše do rojstne hiše Janeza Vajkarda Valvasorja na Starem trgu.

Slika 8: Rojstna hiša Valvasorja na Starem trgu 4²¹

Voditelj prireditve bo tukaj postal in povedal nekaj besed o življenju velikega polihistorja. Izpostavil bo zlasti njegov velik doprinos k razumevanju zgodovine Kranjske, saj marsikateri raziskovalec črpa iz njegovega slovitega dela Slava Vojvodine Kranjske, v kateri zelo natančno opiše slovenske kraje, navade in običaje ljudi, naravne pojave, živali in druge posebnosti, ki so se nanašale na to območje.²²

¹⁹ Našteti prevodi Prešernovih Poezij so izšli v času od leta 2000 do 2005 v zbirki Prešernova pot v svet. Izjema je madžarski prevod, ki je izšel pri Pomurski založbi, v zbirki Sozvočje - Összhang, leta 2000.

²⁰ <http://www.dbus.si/files/obvestilo%20slo.pdf> in <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-FTDNIPV9>

²¹ http://www.kam.si/blog/stari_trg.html

²² Debenjak, P. (2010). *Po 320 letih integralni prevod Slave vojvodine Kranjske*. V: Bukla. Str.: 60-61.

Ne pozabi zapisati zgodbe, ki so tisti čas krožile in ena od le-teh je bila zgodba o Povodnem možu in Urški Šefarjevi.²³ Voditelj bo zgodbo prebral:

»Prvo nedeljo v juliju 1547 so se Ljubljančani, tako kot vsako nedeljo, zbrali na Starem trgu pri vodnjaku pod lipo – ob hrani, jedači in plesu. Ko so bili že vsi dobre volje, je pristopil k njim lepo oblečen neznanec. Želel se je udeležiti plesa. To ni bilo nič nenavadnega, saj je vsakdo smel priti na splošno zabavo. Najprej je zbrane prijazno pozdravil in vsakemu stisnil roko, a ob dotiku je vsakega spreletel čuden občutek, saj so bile neznančeve roke čudno mrzle in mehke. Takoj zatem se je neznanec priklonil eni izmed plesalk in jo zaprosil, da bi zaplesala z njim. Za plesalko si je izbral lepo nališpano in na videz prikupno dekle, ki pa je bilo kaj živahnega in razposajenega videza.

Mlada lahkoživka z imenom Šeferjeva Urška je veselo privolila v ples. Odplesala sta nekaj plesov, nato pa sta začela krožiti vedno dalje in dalje od plesišča. Privršela sta do lipe sredi trga, plesala sta mimo Stiškega dvorca in že sta bila ob bregu Ljubljani. V naslednjem hipu sta poskočila in skočila v Ljubljano. Brodniki, ki so tam vedno čakali na potnike, ki naj bi jih prepeljali čez Ljubljano, so osuplo strmeli v reko. Urška in njen plesalec sta gledalcem izginila izpred oči.

Dogodek je pretresel vso družbo pod lipo. Plesa je bilo v trenutku konec. Tudi v prihodnje ni bilo več plesov na bregu Ljubljani.»

Ob prebiranju te zgodbe je Prešeren dobil idejo o svoji pesnitvi.

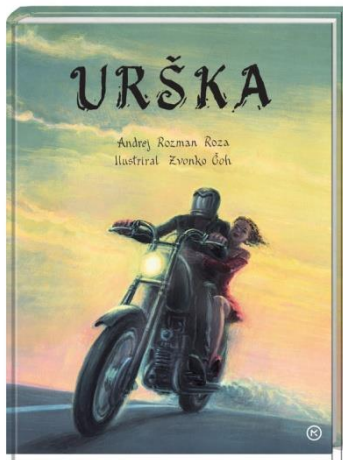
Voditelj bo napovedal vrhunec dogodka in povabil gledalce, da se mu pridružijo na koncu Starega trga, kjer bodo učenci ob recitiranju Prešernovega Povodnega moža zaigrali to, in sicer točno na tistem mestu, kjer naj bi se zgodba po Valvasorjevih zapisih zgodila.

2.1.4 STARI TRG – UPRIZORITEV POVODNEGA MOŽA

Ker smo k sodelovanju povabili tudi glasbenike iz Glasbene Akademije, nas bodo ob prihodu na Stari trg na balkonu Glasbene akademije pričakale fanfare z glasno koračnico in pripomogle k veselemu vzdušju. Po končani glasbi pa se bo na trgu začela odvijati uprizoritev Povodnega moža, ki jo bodo odigrali učenci OŠ Spodnja Šiška. Voditelj dogodka bo recitiral pesem, medtem ko bo le-ta uprizorjena.

²³ Valvasor, J. V. (1977). *Slava vojvodine Kranjske*. Ljubljana: Mladinska knjiga. Str.: 234. Glej tudi: Kunaver, D. in Lipovšek, B. (2005). *Najlepši slovenski miti in legende*. Ljubljana: Mladinska knjiga. Str.: 86.

Po končani predstavi se igralci priklonijo publiki. Takrat pa nastopi trenutek presenečenja: iz občinstva se pripelje na motorju visok v črno oblečen motorist in iz odra ukrade Urško ter se z njo odpelje po Stiški ulici proti Ljubljani.

Slika 9: Slikanica Andreja R. Roze, Urška

Na oder stopi Andrej Rozman Roza in voditelj prireditve ga predstavi kot sodobnega slovenskega avtorja, ki je zgodbo o Povodnem možu priredil tako, da jo je postavil v sodobni čas.²⁴ Sledi kratek pogovor z avtorjem, ki pove kako Prešeren in ta zgodba še vedno navdihujeta ljudi in kako je on dobil zamisel za modernega Povodnega moža.

Z nastopom Andreja R. Roze se prireditev nadaljuje v obliki pogostitve na stojnicah, ki so razporejene od Starega do Gornejga trga. Učenci in njihovi starši bodo ponudili tipično hrano 19. stoletja za skromen prispevek. Stojnice se bodo šibile pod naslednjimi dobrotami:²⁵

Ajčnik — bel, prazničen kruh, zamešan z jajci

Bangidat — meso v mrzli smetanovi omaki

Buncelj — cmok s zeljnim nadevom

Ožemčki — okrogli ožeti sirčki iz sladkega mleka

Šklojcova — kaša z vkuhanimi krlji suhega sadja

Toplak — vrsta pogače polnjena z rozinami

Pražena jabolka itn.

Ko zmanjka zadnja dobrota se prireditev zaključi.

²⁴ Rozman Roza, A. (2011). *Urška*. Ljubljana. Mladinska knjiga.

²⁵ http://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/0350-0330_50_51_makarovic_prehrana.pdf

3 PREDSTAVITEV VLOGE TURISTIČNO INFORMATIVNEGA CENTRA LJUBLJANA

Naš turistični produkt je zasnovan zelo široko in zahteva poleg dobre organizacije in izvedbe tudi dobro pripravo. Iz tega razloga je ključno sodelovanje s predstavniki TIC Ljubljana. V času oblikovanja turističnega produkta je potrebno vedeti, kateri so tisti najbolj skriti kotički Ljubljane, stavbe v katerih so se zadrževali naši literati, še posebej France Prešeren ter katere so najbolj zanimive zgodbe in legende tega mesta. Ker je kulinarika tudi eden izmed elementov našega turističnega produkta, je pomembno, da nam TIC Ljubljana v sodelovanju z gostinci predstavi tudi značilne tradicionalne jedi ter vse tiste reči, ki bi še lahko popestrile naš dogodek.

Dobra predstavitev TIC-a o zanimivostih vezanih na naš turistični produkt omogoča kvalitetno oblikovan in izveden dogodek ter posledično pri udeležencih vzbuja oziroma poveča zanimanje za Ljubljano kot mesto.

Poleg koristnih zgoraj naštetih informacij pa bi TIC Ljubljana aktivno sodeloval pri izvedbi našega turističnega produkta. S pomočjo TIC-a bi potekale priprave, organizacija in tudi promocija našega turističnega produkta.

4 TRŽENJE IN PROMOCIJA

Pri promociji bi se povezali s TIC-em, ki bi delil naše letake, objavili dogodek na svoji spletni strani, v reviji PR!²⁶ in v poletnem vodniku Kam.²⁷

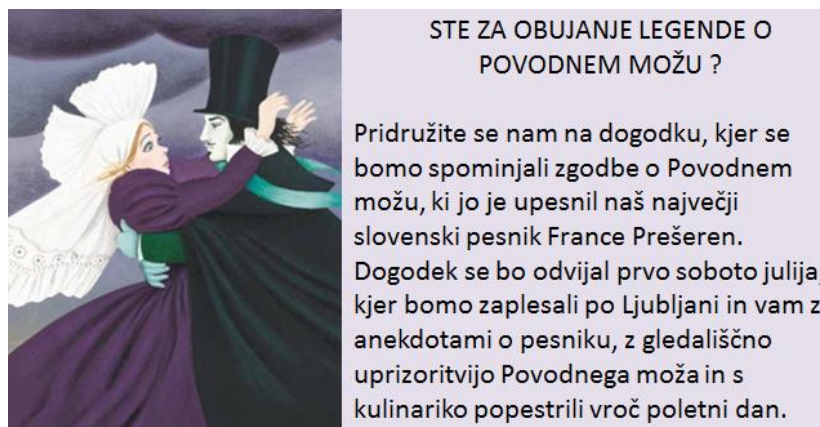
Slika 10: Prostor TIC Ljubljana²⁸

²⁶ <http://www.visitljubljana.com/si/novinarji/pr/>

²⁷ <http://www.visitljubljana.com/si/prireditve/>

²⁸ www.visitljubljana.com/si/ljubljana-in-osrednja-slovenija/practicne-informacije

Njihovi maskoti Urška in Povodni mož na hoduljah²⁹ bi hodila po mestu, delila naše letake in ljudi obveščala o tem dogodku.

Slika 11: Promocijski letak

Promovirali bi se tudi preko facebook strani, šolske spletne strani in s promocijo od ust do ust.

Slika 11: Facebook stran skupine³⁰

²⁹ Glej naslovno stran projektne naloge.

Preko razpisa za projekte³¹ bi se prijavili na razpis MOL-a Ljubljana in tako financirali učenje folklornih plesov, ki jih uči AFS France Marolt.

Prostovoljno sodelovanje bi izvajali učenci naše šole, ki bi skupaj s starši spekli dobrote značilne za 19. stoletje in jih ponujali obiskovalcem našega dogodka za simbolično ceno. Z zasluženim denarjem bi si zagotovili (vsaj delno) izvedbo novega dogodka naslednje leto.

5 ZAKLJUČEK

Med pisanjem naloge smo ugotovili, kako zabavno in zanimivo je lahko oživljanje legend, zgodb in drugih običajev 19. stoletja. Poglobljanje v načrtovanje in pisanje projektne naloge je bila zelo poučna izkušnja. Naučili smo se zlasti kako pomembna je organizacija pri pisanju projektne naloge. Z načrtovanjem tega dogodka smo dosegli svoj namen, saj smo z njim povezali več različnih področij: kulturo, ples in kulinariko. Naš turistični produkt »Zaplešimo v Ljubljani – Po sledih Povodnega moža« smo zasnovali tako, da je primeren za trženje s strani TIC Ljubljana in da se z njim popestri mestno jedro. K sodelovanju smo povabili tudi različne institucije: TIC Ljubljana, AFS France Marolt in Glasbeno akademijo Ljubljana. Namen našega projekta je bil podati svežo idejo in smernice k oživitvi mestnega jedra prestolnice. Slednej je potrebno le še izpeljati. Menimo, da taki dogodki zelo pripomorejo k promociji mesta, zato upamo, da jih bomo v prihodnje v Ljubljani videli še več.

³⁰ <https://www.facebook.com/pages/Zaple%C5%A1imo-po-Ljubljani-Po-sledih-povodnega-mo%C5%BEa/430728350414719?fref=ts>

³¹ Mestna občina Ljubljana vsako leto razpiše Javni razpis za izbor kulturnih projektov. Ena izmed kategorij v letu 2015 je Kulturno umetnostna vzgoja, ki zajema pripravo in izvedbo projektov namenjenih otrokom in mladini na vseh področjih kulture. Več na:

<http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/kultura/razpisi/92966/detail.html>

6 LITERATURA IN VIRI

Debenjak, P. (2010). *Po 320 letih integralni prevod Slave vojvodine Kranjske*. Bukla. Str.: 60-61.

Janež, S. idr. (1993). *Slovstveni in kulturnozgodovinski vodnik po Sloveniji. Ljubljana z okolico*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport. Str.: 48.

Košič Humar, K. in Pinterič, J. (2012). *Kongresni trg*. Ljubljana med nostalgijo in sanjami. Revija za domoznanske vsebine. Št.1/2. Str.: 35.

Kunaver, D. in Lipovšek, B. (2005). *Najlepši slovenski miti in legende*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Prešeren, F. (2012). *Povodni mož*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Rozman Roza, A. (2011). *Urška*. Ljubljana. Mladinska knjiga.

Stopar, I. (1996). *Ljubljanske vedute*. Ljubljana: Arterika.

Valvasor, J. V. (1977). *Slava vojvodine Kranjske*. Ljubljana: Mladinska knjiga. Str.: 234.

http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/ssjlk_42_zbornik.pdf

http://www.emka.si/img/product/2t_2012/povodni-moz3.jpg

http://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/0350-0330_50_51_makarovic_prehrana.pdf

<https://www.facebook.com/pages/Zaple%C5%A1imo-po-Ljubljani-Po-sledih-povodnega-mo%C5%BEa/430728350414719?fref=ts>

http://www.inz.si/zgodovina_stavbe_kazina.php

http://www.kam.si/blog/stari_trg.html

<http://www.marolt.si>

http://www.mladinska.com/fabiani/ste_vedeli

<http://www.mojnet-si.net/html/preseren.html>

<http://www.dbus.si/files/obvestilo%20slo.pdf>

<http://www.rtv slo.si/mmc-priporoca/180-letnica-sonetnega-venca-in-se-neki-pozabljeni-jubilej/330018>

<http://starodobnik.net/portal/showthread.php?2266-Pre%C5%A1ernov-dan-8-februar>

<http://www.visitljubljana.com>